

sig om, kunnet være i Tvivl om. Derfor forekommer det mig, at her maa det offentlige tage Initiativet og kræve, at det ikke mere maa trække i Langdrag med alle disse forberedende Øvelser, selv om det ikke bliver saa fuldt kontormæssigt, selv om det ikke bliver i den Grad til Punkt og Prikke. Naar det gælder om at skaffe Arbejde til arbejdsløse, at skaffe Brød til dem, der intet Brød have, og naar det siges til dem: Vi skaffe Arbejde, vi skaffe Fortjeneste til jer, bliver det et Spørgsmaal for dem selv, om de ville eller ikke ville. Dette Spørgsmaal er jo af en helt anden Karakter, naar det offentlige staar med Midler i Hænde til i hvert Fald at kunne raade megen Bod paa den Arbejdsløshed, der er, og jeg kan ikke fritage mig for den Tro, at man kunde være gaaet noget raskere og stærkere frem, end Tilfældet har været.

Overfor den ærede Ordfører for Fler-tallet vil jeg gerne gøre en Bemærkning. I alt væsentligt deler jeg hans Betragtninger helt og fuldt, men der var en af dem, jeg ikke ganske kunde underskrive. Det ærede Medlem nævnedes Opførelsen af det nye Posthus og Anlægget af Broen ved Masnedsund, som de Forslag, der blev forelagte forleden Dag, omhandle, og mente, at det var Foretagender, som burde sættes i Gang snarest muligt. Men derefter tilføjede det ærede Medlem: Jeg tør ikke tilraade, at man forcerer Jernbaneanlægene i dette Land. At hans socialøkonomiske Betragtninger have noget paa sig, vil jeg ikke bestride, men jeg tror dog, at det, vi i første Linie trænge til, er i de nærmeste Aar at kunne faa Arbejdet paabegyndt, ikke alene her i København, men ogsaa ude omkring i Landet, for at faa det fordelt i et vist Forhold. Det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Birck) har unægtelig Ret, naar han i samme Forbindelse nævnedes Statsbaneanlæg som Dobbeltsporet over Fyn og Vejle—Give-Banens Fortsættelse som den Slags Anlæg, der bør foretages, og som hele Landet saa at sige venter paa, og jeg kan ikke indse, hvorfor man saa ikke skulde fremme disse Arbejder med noget mere ekstraordinær Hast, end Tilfældet har været.

Hvor store Krav der i denne Henseende vil stilles til Kommunerne, kan ingen i dette Øjeblik overse, vi vide kun, det er og bør være Kommunernes og det offentliges Pligt at sørge for, at ingen i dette Land mangler det nødvendige Brød.

Det er et Ansvar, som ingen af os kan skyde fra sig, og det vil sikkert heller ingen. Men hvor store Krav det vil stille til de kommunale Raad, ved sikkert ingen af os i dette Øjeblik. Der er jo Mulighed for, at de ville blive stærkere i de Aar, som komme. Heller ikke dette vide vi noget om, men vi vide saa meget, at det er ikke afgjort med Spørgsmaalet i denne Vinter. Derfor synes jeg, at naar vi staa overfor Behandlingen af denne Sag, maa vi saa stærkt som muligt kræve af Regeringen, af kommunale og andre offentlige Myndigheder, at de sætte alt ind paa at lægge Forholdet saaledes til Rette, at der kan være Arbejde til de arbejdsløse, saa at disse ikke med nogen Ret og Føje skulde kunne sige: I kunde have skaffet os Arbejde, men I skaffede os ikke Arbejde, nu kræve vi, at I give os det nødvendige Brød. Dette Krav bliver berettiget i samme Grad, som det offentlige udskyder Iværksættelsen af de Arbejder, jeg her tror, der kan være Tale om. Og det kommer ellers i sidste Instans til at hævne sig ogsaa paa det offentliges Midler, thi jeg betragter disse Midler som meget bedre anvendte i samfundsnyttigt Øjemed, naar man fremmer offentlige Foretagender, end naar man blot og bart maa give Penge for at afværge den Nød, der er i Øjeblikket.

Jeg vil hermed vel ikke give dette Lovforslag min Tilslutning, fordi jeg tror, man med de Midler, man nu har i Hænde ved de bestaaende Love, kan hjælpe. Men jeg ved ikke, om de Midler, Statskassen yder, ville slaa til, om Kommunerne formaa at løse Opgaven for Resten; det synes jeg, maa prøves og drøftes i et Udvalg. Og jeg er ganske klar over, at hvis Kommunerne ikke formaa dette, da er Staten virkelig nødt til at give det nødvendige Tilskud, men jeg kan ikke fritage mig for til Slut at understrege, at jeg synes, at det for Statens Vedkommende er langt mere forsvarligt at give dette Tilskud i et rigere Maal og i langt større Udstrækning i Form af Fremme af offentlige Arbejder, som vi alligevel skulde fremme. Og jeg vil sige til den ærede Ordfører for Fler-tallet, at jeg frygter ikke for, at man ved at forcere Jernbaneanlægene i dette Land skulde skabe permanent Arbejdsløshed. Jeg tror tværtimod, at hvis vi kunne afværge Arbejdsløsheden i dette Land ved saaledes at optage offentligt Arbejde, vil det ogsaa, som det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Birck) nævnedes, give Stødet til, at naar